

KÖVETELMÉNYEK ÉS TANTÁRGYI PROGRAM

a Nemzetközi Kollíziós Magánjog c. tantárgyból

tárgykód: AJEUN275N8

jogász szak, nappali tagozat

2021/22. tanév II. félév

Tárgyfelelős: Dr. Mátyás Imre, egyetemi docens

Tárgyfelelős intézet/tanszék: ENI/Európajog és Nemzetközi Magánjog

Előtanulmányi kötelezettség: AJKER251N7 Kereskedelmi jog I.

AJPJT272N6 Polgári jog 5.

Óraszám/hét vagy Óraszám/félév: 2/hét

Számonkérés módja: kollokvium

Kreditpont: 3

1. A tantárgy feladata és célja

Míg a hallgatók az eddigi tanulmányaik során alapvetően a belföldi jogviszonyokból kiindulva sajátították el jogi ismereteiket, tantárgyunk első félévének tárgya - a nemzetközi kollíziós magánjog - azzal a kérdéssel foglalkozik, hogy mi alapján dönthető el, hogy melyik állam jogát alkalmazzuk akkor, ha a tényállásban lényeges külföldi elem található. A stúdium átfogja a magánjogi jogviszonyok teljes területét, így a külföldi személynek, dolognak vagy jognak a hagyományos polgári jogi jogviszonyokban, a családi jogi és a munkajogi jogviszonyokban való megjelenését is tárgyalja. Röviden kitérünk a közjogi szabályok összeütközésének kérdésére is. A tárgy a hatályos magyar és EU-s szabályozásra épül. Ebben a félévben kerül bemutatásra a nemzetközi magánjog általános része (a kollíziós tényállás, a jogágiság, a jogág funkciója, rendszere, forrásai, története, valamint az egyes általános jogintézmények bemutatása, mint a kollíziós minősítés, előkérdés, renvoi, csalárd kapcsolat, közrend, stb.) és a különös része is, kiegészülve a joghatósági és eljárási szabályokkal.

2. A tantárgy tematikus leírása

1. előadás: február 7.

A tantárgyi feltételek ismertetése. A nemzetközi kollíziós magánjog tárgya: a kollíziós tényállás; szabályozási módszere; funkciója és fogalma; rendszere és forrásai. A kollíziós szabály alkalmazásának feltétele és a tárgyunk szempontjából lényeges jogforrások hatálya. A kollíziós szabály fajtái és szerkezete, a főbb kapcsolóelvek. A kollízió lehetősége magánjogi és közjogi viszonyokban.

Előadó: Dr. Mátyás Imre

2. előadás: február 14.

Nemzeti kollíziós jog, a kollíziós jog egységesítésének okai az EU-ban, és a kollíziós jog egyéb nemzetközi egységesítése.

A személyes jog meghatározására irányadó kollíziós szabályok.

Előadó: Dr. Mátyás Imre

3. előadás: február 21.

A szellemi alkotások nemzetközi viszonyai és kollíziós szabályai. A dologi jogi kapcsolóelvek.

Előadó: Dr. Mátyás Imre

4. előadás: február 28.

A szerződésre alkalmazandó jog párhuzamos szabályozása: a Római I. Rendelet és a Törvény. A szerződésre alkalmazandó jog I.: a jogválasztás.

Előadó: Dr. Mátyás Imre

5. előadás: március 7.

A szerződésre alkalmazandó jog II.: az alkalmazandó jog meghatározása jogválasztás hiányában a Róma I. rendelet alapján

Előadó: Dr. Mátyás Imre

6. előadás: március 21.

A deliktuális és kvázi-deliktuális tényállásokra alkalmazandó jog meghatározása a Róma II. Rendelet alapján

Előadó: Dr. Mátyás Imre

7. előadás: március 28.

A családi jog területén fennálló kollíziók feloldásának szabályai. A Róma III. rendelet.

Előadó: Dr. Mátyás Imre

8. előadás: április 4.

Az öröklési jogi kollíziós szabályok. A Róma IV. rendelet.

Előadó: Dr. Mátyás Imre

9. előadás: április 11.

A minősítés és az előkérdés szabályai

Előadó: Dr. Mátyás Imre

10. előadás: április 25.

Zárthelyi dolgozat az április 8.-i előadás anyagával bezárólag.

A renvoi és a külföldi jog alkalmazásával kapcsolatos általános kérdések.

Előadó: Dr. Mátyás Imre

11. előadás: május 2.

A nemzetközi kereskedelmi választott-bírászkodás alapkérdései.

A külföldi határozatok elismerése és végrehajtása

Előadó: Dr. Mátyás Imre

12. előadás: május 9.

A nemzetközi kereskedelmi választott-bíráskodás alapkérdései.

A külföldi határozatok elismerése és végrehajtása

Előadó: Dr. Mátyás Imre

Előadás után aláírás-pótlás (beszámoló a teljes féléves anyagból a sikertelen zárthelyit írt hallgatók számára):

Beszámoltat: Dr. Mátyás Imre

3. Félévközi számonkérés módja vagy Aláírás feltétele vagy A félév elfogadásának feltételei

A tantárgyból a félév során egy alkalommal rendes zárthelyi dolgozatot írnak a hallgatók. A dolgozat sikeres megírása a félévi aláírás feltétele. A dolgozat megírására április 16.-án, az előadás keretében kerül sor. A dolgozat anyagát az április 9.-i hétig, az előadásokon elhangzottak képezik. Aláírást kap a hallgató, aki a zárthelyi dolgozatot „megfelelt” minősítéssel írja meg. Zárthelyi-mentességben részesül a hallgató, ha a jelenléti ívek tanúsága szerint az egész félév során **legfeljebb egy előadást** mulaszt. A zárthelyi-mentesség jelenléttel kapcsolatos feltétele objektív; mulasztásnál **semmilyen kimentési okot** nem fogadunk el. A sikertelen zárthelyi dolgozatot író vagy a mentességet jogosulatlanul igénybe vevő személy, továbbá, aki a zárthelyi dolgozat megírását követő órák valamelyikéről hiányzik, az utolsó előadás után, szóban, a teljes féléves anyagból beszámol. A zárthelyi dolgozat eredménye oly módon számít be a vizsgajegybe, hogy aki 80% feletti eredményt ér el, kettő, aki 60-79% közötti eredményt ér el, egy vizsgakérdéssel kevesebbet kell, hogy megválaszoljon tétele ismertetését követően. Akinek zárthelyi dolgozata sikertelen, vagy indokolatlanul vette igénybe a zárthelyi mentességet, május 14.-én, szóban a teljes féléves anyagból beszámol.

4. Vizsgakövetelmények leírása vagy Vizsgára bocsátás feltételei vagy Számonkérés követelményei

A sikeres vizsga zálogát a kötelező irodalom, a kötelező jogszabályok és az előadáson elhangzottak képezik. Mindenki vizsgázhat, aki aláírást szerzett.

5. Kötelező tananyag

Burián – Czigler – Kecskés – Vörös (Vörös Imre szerk.): Európai és magyar nemzetközi kollíziós magánjog, Krim Bt. Budapest, 2010. évi kiadás,

Horváth Éva-Kálmán György: Nemzetközi eljárások joga – a kereskedelmi választottbíráskodás, OSIRIS Kiadó 1999., vagy későbbi kiadás, 44-105. old.,

valamint az előadáson elhangzottak és a félév során a tanszéki honlapra felkerülő felkészülési anyagok,

6. Ajánlott irodalom

Nemzetközi Magánjog és nemzetközi gazdasági kapcsolatok joga, kiegészítő jegyzet (szerk.: Palásti Gábor), Budapest 2013,

Mádl Ferenc-Vékás Lajos: Nemzetközi magánjog és nemzetközi gazdasági kapcsolatok joga, ELTE Eötvös Kiadó, 2012,

7. Kötelező jogszabályok:

- 2018. évi XXVIII. tv. a nemzetközi magánjogról;
- Az Európai Parlament és a Tanács 593/2008/EK Rendelete (2008. június 17.) a szerződéses kötelezettségekre alkalmazandó jogról (Róma I.)
- Az Európai Parlament és a Tanács 864/2007/EK rendelete (2007. július 11.) a szerződésen kívüli kötelmi viszonyokra alkalmazandó jogról (Róma II.)
- A Tanács 1259/2010/EU Rendelete (2010. december 20.) a házasság felbontására és a különválásra alkalmazandó jog területén létrehozandó megerősített együttműködés végrehajtásáról (Róma III.)
- Az Európai Parlament és a Tanács 650/2012/EU RENDELETE (2012. július 4.) az öröklési ügyekre irányadó joghatóságról, az alkalmazandó jogról, az öröklési ügyekben hozott határozatok elismeréséről és végrehajtásáról, valamint az öröklési ügyekben kiállított közokiratok elfogadásáról és végrehajtásáról, valamint az európai öröklési bizonyítvány bevezetéséről (Róma IV.)
- 140/1992. (X. 20.) Korm. Rendelet a külföldi jogról való tájékoztatásról szóló, Londonban, 1968. június 7. napján aláírt Európai Egyezmény, valamint Strasbourgban, 1978. március 15. napján aláírt Egyezmény Kiegészítő Jegyzőkönyv kihirdetéséről
- 2017. évi LX. Törvény a választottbíráskodásról

Miskolc, 2022. február 1.

Dr. Mátyás Imre
egyetemi docens